

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ
 Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
 ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Λάρισα 09-09-2021

ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 601

ΘΕΜΑ: Άσκηση ή μη αναίρεσης κατά της με αριθμό 298/2020 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας.

Στη Λάρισα σήμερα 09-09-2021 ημέρα της εβδομάδας Πέμπτη και ώρα 13.00 μ.μ., η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Λαρισαίων, συνήλθε σε ΔΙΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ συνεδρίαση ύστερα από τη με αρ. πρωτ. 38556/03-09-2021 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου αυτής Αθανασίου Αδαμόπουλου, που ορίστηκε με τη με αριθμ. 3029/09-09-2020 απόφαση του Δημάρχου Λάρισας, παρευρεθέντων από τα μέλη οι κ. 1) Αθανάσιος Αδαμόπουλος ως Πρόεδρος, 2) Σούλτης Γεώργιος, 3) Βούλγαρης Σωτήριος, 4) Αναστασίου Μιχαήλ, 5) Γιαννακόπουλος Κοσμάς, 6) Μαβίδης Δημήτριος και 7) Τσιλιμίγκας Χρήστος.

Η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου Λαρισαίων αφού συζήτησε εκτός ημερήσιας διάταξης (πριν τη συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης), μετά από ομόφωνη απόφαση ένταξης λόγω του κατεπείγοντος λήψης απόφασης, σχετικά με το θέμα: Άσκηση ή μη αναίρεσης κατά της με αριθμό 298/2020 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας και αφού έλαβε υπόψη:

1. Το άρθρο 72 του Ν. 3852/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Τη με αριθμ. 298/2020 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας.
3. Το με αριθμ. πρωτ. 39402/08-09-2021 γνωμοδοτικό σημείωμα του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υποστήριξης, το οποίο έχει ως εξής:

Με την ανωτέρω με αριθμό 298/2020 απόφαση του Β' τμήματος του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας απορρίφθηκε η έφεση που είχε ασκήσει ο Δήμος Λαρισαίων κατά της με αριθμό Α 1416/2018 απόφασης του Γ' Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Λάρισας, με την οποία είχε γίνει εν μέρει δεκτή η με αριθμό ΑΓ917/12.10.2009 αγωγή των Ανίκητου Παναγ. Λάζου, κατοίκου Λάρισας και λοιπών 11 εναγόντων κατά του Δήμου Λαρισαίων και του Ελληνικού Δημοσίου και είχε αναγνωριστεί η υποχρέωση του Δήμου και του Ελληνικού Δημοσίου να καταβάλουν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον στους εκ των εναγόντων Ανίκητο Λάζο το ποσό των 51.491 ευρώ, Ειρήνη Λάζου το ποσό των 40.000 ευρώ, Δημήτριο – Σωκράτη Λάζο το ποσό των 40.000 ευρώ, Γκούσταβ Αρέν το ποσό των 5.000 ευρώ, Ειρήνη Λάζου και Γκούσταβ Αρέν από κοινού και για λογαριασμό του ανηλικού τέκνου τους Δανιήλ – Ανίκητου Αρέν το ποσό των 3.000 ευρώ και για λογαριασμό του ανηλικού τέκνου τους Καρολίνας – Εύας Αρέν το ποσό των 3.000 ευρώ, Ελένη Παπαπαναγιώτου το ποσό των 10.000 ευρώ, Λαμπρινή Παπαπαναγιώτου το ποσό των 10.000 ευρώ, Βεατρίκη Παπαπαναγιώτου το ποσό των 10.000 ευρώ, Κασσιανή Παπαπαναγιώτου το ποσό των 10.000 ευρώ και Παρασκευή Παπαπαναγιώτου το ποσό των 10.000 ευρώ, νομιμοτόκως με επιτόκιο 6% από την επίδοση της αγωγής (που έγινε προς το Δήμο στις 15.11.2013) μέχρι την πλήρη εξόφληση, για τις αναφερόμενες στο σκεπτικό της απόφασης αιτίες, ήτοι ως αποζημίωση και ως χρηματική ικανοποίηση της ψυχικής οδύνης που υπέστησαν από το θάνατο της συγγενούς τους, Αγορής Παπαπαναγιώτου του Θεοφάνη, συζύγου Ανίκητου Λάζου, ο οποίος επήλθε στις 15.9.2006 στην οδό Κύπρου στη Λάρισα, κατόπιν παράσυρσής της από Δ.Χ.Ε. Λεωφορείο και είχε αποδοθεί κατά την κρίση του δικαστηρίου σε παράνομες παραλείψεις των οργάνων του Δήμου Λαρισαίων και της Ελληνικής Αστυνομίας και δη του Τμήματος Τροχαίας Λάρισας να λάβουν τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα επισήμανσης των κινδύνων που προέκυπταν από την προσωρινή

κυκλοφοριακή ρύθμιση της συγκεκριμένης οδού κατά την επίμαχη χρονική στιγμή. Επίσης με τις με αριθμούς 297 και 299 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας απορρίφθηκε ομοίως και οι εφέσεις που είχαν ασκήσει κατά της ίδιας πρωτόδικης απόφασης το Ελληνικό Δημόσιο και οι ενάγοντες και επικυρώθηκε η πρωτόδικη απόφαση.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 53 και 56 του π.δ. 18/1989 προκύπτει ότι κατά των αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται τελεσιδίκως κατ' έφεση μπορεί να ασκήσει αίτηση αναίρεσης κάθε διάδικος που συμμετείχε στην ουσιαστική δίκη, κατά την οποία έχει εκδοθεί η ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση, και έχει ηττηθεί εν όλω ή εν μέρει, για τους προβλεπόμενους από το νόμο λόγους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εσφαλμένη ερμηνεία ή πλημμελής εφαρμογή του νόμου που διέπει την επίδικη σχέση, καθώς και η παράβαση ουσιάδους τύπου της διαδικασίας. Επιπλέον, από τη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 4 του π.δ. 18/1989 προβλέπεται ότι δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ. Έχει δε κριθεί νομολογιακά ότι επί περισσοτέρων ανααιρεσιώντων ή ανααιρεσιβλήτων, για τον προσδιορισμό του ύψους του χρηματικού αντικειμένου της διαφοράς λαμβάνεται υπόψη το ύψος του ποσού το οποίο αντιστοιχεί σε καθέναν από αυτούς (βλ. ΣτΕ 229/2008, ΣτΕ 3937/2000 Ολομ.).

Τέλος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 53 παρ. 3 του π.δ.18/1989, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010 προϋπόθεση παραδεκτού της αίτησης αναίρεσεως αποτελεί το να προβάλλεται από το διάδικο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο ότι επί του τιθέμενου νομικού ζητήματος δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλόμενης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανώτατου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.

Στην προκειμένη περίπτωση κατά της ανωτέρω με αριθμό 298/2020 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας που απέρριψε την έφεση του Δήμου μπορούν κατά την άποψή μας να προβληθούν παραδεκτά λόγοι αναίρεσης μόνο κατά των τριών πρώτων εναγόντων, με δεδομένο ότι το αντικείμενο της διαφοράς ως προς αυτούς δεν είναι κατώτερο του ποσού των 40.000 ευρώ συνιστάμενοι στα εξής:

1. Στο γεγονός ότι κατά εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και δη των διατάξεων των άρθρων 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, κατά παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας και της ορθής υπαγωγής των πραγματικών περιστατικών στην αόριστη νομική έννοια της αιτιώδους συναφείας, η οποία συνιστά νομική έννοια που ελέγχεται από το Συμβούλιο της Επικρατείας και εν τέλει κατά ανεπαρκή και εσφαλμένη αιτιολογία, έκρινε το δικαστήριο ότι τα πραγματικά περιστατικά που δέχθηκε ως αποδειχθέντα και συγκεκριμένα οι πράξεις και παραλείψεις των οργάνων του Δήμου είναι ικανά να θεωρηθούν αντικειμενικά ως πρόσφορη αιτία επέλευσης του ζημιογόνου αποτελέσματος του τραυματισμού της συγγενούς των εναγόντων και μάλιστα χωρίς τη μεσολάβηση της δικής της αμελούς συμπεριφοράς και δη της αντικανονικής κίνησης στο οδόστρωμα, την οποία το δικαστήριο επίσης δέχθηκε ως αποδειχθείσα.

Τα παραπάνω δε με δεδομένο ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιδίκαση αποζημιώσεως είναι, μεταξύ άλλων, η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παρανόμου πράξεως ή παραλείψεως ή υλικής ενέργειας ή παραλείψεως υλικής ενεργείας του δημοσίου οργάνου και της ζημίας που επήλθε. Αιτιώδης δε σύνδεσμος υπάρχει, όταν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η πράξη ή η παράλειψη είναι επαρκώς ικανή (πρόσφορη) και μπορεί αντικειμενικά κατά τη συνήθη και κανονική πορεία των πραγμάτων και χωρίς τη μεσολάβηση άλλου περιστατικού να επιφέρει τη ζημία και να την επέφερε στη συγκεκριμένη περίπτωση (βλ. Σ.τ.Ε. 1024/2005, 334/2008 7μελούς, 322/2009 7μελούς, 473/2011, πρβ. Α.Π. 425/2006).

2. Επιπλέον, μπορεί να προταθεί ως λόγος αναίρεσης, το γεγονός ότι η απόφαση κατά παράβαση ουσιάδους τύπου της διαδικασίας και ανεπαρκή αιτιολογία παρέλειψε να διαλάβει κρίση επί συγκεκριμένου προταθέντος παραδεκτώ και νομίμως ουσιάδους ισχυρισμού του Δήμου που

αποτελούσε κρίσιμο ζήτημα στη προκειμένη περίπτωση και συγκεκριμένα επί του εάν η πλημμελής συμπεριφορά της θανούσας σε κάθε περίπτωση διέκοψε κάθε αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της ζημίας της και των ενεργειών των οργάνων του Δήμου.

Με τους ανωτέρω δε λόγους, με τους οποίους προβάλλεται ανεπάρκεια της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης και τίθεται το νομικό ζήτημα του ορθού ή μη νομικού χαρακτηρισμού των πραγματικών περιστατικών που δέχθηκε το δικαστήριο της ουσίας δεν υφίσταται νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί υποθέσεως υπό τα ίδια ή ουσιαστικά παρεμφερή πραγματικά περιστατικά, που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έκρινε για το ίδιο επακριβώς νομικό ζήτημα (ΣτΕ 550/2015 7μ., 582-7/2015 7μ., πρβ. ΣτΕ 1623/2015). Εξάλλου, σε περίπτωση ερμηνείας και εφαρμογής από τα δικαστήρια της ουσίας αορίστων νομικών εννοιών (π.χ. εύλογος χρόνος, αιτιώδης σύνδεσμος κ.ά.) που αποτελούν στοιχεία του εφαρμοστέου από τα δικαστήρια της ουσίας κανόνα δικαίου, εφόσον οι εν λόγω αόριστες νομικές έννοιες προσδιορίζονται με βάση τα πραγματικά δεδομένα της κάθε υποθέσεως, ζήτημα νομολογιακού προηγούμενου μπορεί να τεθεί μόνον, εφόσον έχει αποφανθεί το Δικαστήριο σε υπόθεση με όμοια ή παρεμφερή νομικά και πραγματικά γεγονότα, διότι τότε και μόνον μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει επιλυθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας το ίδιο νομικό ζήτημα (ΣτΕ 266, 3578, 4181, 4782-3, 4962-3/2014).

Συνεπώς στην προκειμένη περίπτωση κατά την άποψη μας, μπορούν να θεμελιωθούν νόμιμοι λόγοι αναίρεσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα ανωτέρω, έχουμε τη γνώμη ότι πρέπει να ασκηθεί αναίρεση κατά της ανωτέρω με αριθμό 298/2020 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας κατά των πρώτων τριών εναγόντων.

Ως εκ τούτου, καλείται η Οικονομική Επιτροπή, ως αρμόδια κατ' άρθρο 72 του ν. 3852/2010, να αποφασίσει την άσκηση ή μη του ενδίκου μέσου της αναίρεσης.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΟΜΟΦΩΝΑ

Την άσκηση αίτησης αναίρεσης κατά της με αριθμό 298/2020 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου Λάρισας, μόνο κατά των πρώτων τριών εναγόντων, για τους λόγους που αναφέρονται στο ανωτέρω γνωμοδοτικό σημείωμα.

Αποφασίστηκε, αναγνώστηκε και υπογράφηκε.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

**ΣΟΥΛΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΜΙΧΑΗΛ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΟΣΜΑΣ
ΜΑΒΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ**